

■ El taller dels invents

Francesc Alamon i Queralt

Professor de llengua catalana de l'I.B. Manuel de Montsuar i formador del Departament d'Ensenyament a l'àrea de llengua

Xavier Bademunt i López

Professor de llengua catalana de l'I.B. Manuel de Montsuar

Teresa Garcia i Piqué

Professora de llengua castellana de l'I.B. Manuel de Montsuar i formadora de l'ICE de la UdL a l'àrea de llengua

• • •

L'ensenyament de la llengua d'ús a l'ESO passa, cada cop més, per la programació conjunta entre el professorat de llengua catalana i el de llengua castellana. L'experiència que presentem tot seguit vol ser un exemple de programació globalitzadora, en la qual s'utilitzen estratègies en totes dues llengües. La valoració positiva que n'hem fet representa un punt de partida per a un treball conjunt, cada vegada més estable i més coherent.

The Invention Workshop

Language teaching in compulsory secondary education is going through an ever increasing stage of team planning by Castillion and Catalan language teachers. The following experience which is presented suggests an example of comprehensive planning in which strategies are used in both languages. The positive evaluation which we have made represents a starting point for a joint study which is increasingly more stable and coherent.

• • •

■ INTRODUCCIÓ

L'experiència que presentem a continuació és fruit del treball de programació conjunta entre el professorat de català i de castellà d'un dels equips de nivell de l'I.B. Manuel de Montsuar. De fet, des de fa un temps, es manifesta una preocupació entre el professorat de l'àrea pel fet que, en les classes de llengua catalana i castellana,

sovint es repeteixen continguts de caire estrictament lingüístic i en canvi se n'ometen d'altres més procedimentals que, per manca de temps, no es poden treballar mai amb l'atenció que caldria.

Per tal d'abordar aquest problema vam plantejar-nos la possibilitat d'establir una modulació conjunta dels continguts de les dues llengües i vam concentrar-nos en les línies, tant estructurals com de fons,

que es plantegen en el currículum de la reforma per a l'àrea de llengua. El resultat d'aquestes intencions es va concretar en el treball que vam dur a terme, durant el curs 94-95, al nostre institut, amb 120 alumnes de 1r de BUP repartits en tres grups. Cadascun dels tres professors que hi va participar es va encarregar de tutoritzar un grup d'alumnes en les tasques de llengua que es duïen a terme al llarg de l'experiència.

Per bé que el que exposem aquí es va dur a terme al llarg d'un trimestre (l'equivalent a un crèdit de català i un de castellà simultanis), volem constatar que de cap manera va esdevenir una experiència aïllada de la programació de l'àrea, sinó que es trobava contextualitzada en un esquema de treball (modulació) que comprenia tot el cicle (dos cursos), al llarg del qual garantim la continuïtat del professorat dels alumnes i les alumnes en cada grup.

L'experiència que vam desenvolupar es va centrar entorn d'un projecte de treball, que vam anomenar «El taller dels invents» i que va aglutinar l'aprenentatge i l'ús d'un bon nombre d'estratègies lingüístiques no literàries. El plantejament general que es va exposar a l'alumnat fou la participació de tots els nois i noies en un suposat congrés internacional d'inventors que s'havia de celebrar en un lloc i en un temps reals, amb la participació d'entitats reals (com ara el Consolat d'Alemanya a Barcelona).

Des del punt de vista de l'ensenyament de la llengua, cadascuna de les parts d'aquest treball va comportar l'ús d'un tipus de text específic, adequat a una necessitat comunicativa concreta. El desenvolupament detallat d'aquest projecte de treball l'exposem a continuació.

ORGANITZACIÓ DEL PROJECTE

El nostre plantejament d'estructurar la feina per projectes s'ha concretat al llarg del segon trimestre del curs en el desenvolupament per part dels alumnes d'un treball de recerca, el producte final del qual ha consistit, d'una banda, en la presentació d'una memòria de l'enginy a partir d'un guió de treball facilitat pel professorat, i, d'una altra, en una exposició oral, adreçada a la resta dels nois i noies *participants* i formulada com si fos una comunicació de congrés, en un temps màxim de deu minuts; si era el cas, podia establir-se, amb posterioritat a la presentació oral, un debat entre el grup classe i els nois i noies comunicants.

Amb aquest taller dels invents preteníem que les alumnes i els alumnes assolissin uns coneixements de llengua des d'una vessant pràctica i des del seu ús, tot endinsant-los en el món de la imaginació i de la creativitat, fer-. Els objectius havien d'ésser, doncs, eminentment comunicatius¹ i l'àmbit d'ús, estàndard o fins i tot tècnic. L'activitat treballava els diversos aspectes del disseny de l'invent des del punt de vista de diferents tipus de text, els quals s'havien practicat prèviament a classe per tal que l'estudiant s'habitues a les característiques dels textos segons la seva tipologia.

Les persones que integraven el grup classe van formar grups de quatre *inventors/inventores* que duïen a terme les reunions de treball a les hores B. Així, cadascun dels tres grups de 1r de BUP va quedar dividit en deu grups de treball. La feina va ser aconduïda conjuntament per la professora de llengua castellana i pel professor de llengua catalana que orienta-

ven l'alumnat en els aspectes que componien les diferents parts del treball, aspectes que l'estudiant havia d'assolir amb independència de la llengua amb què rebia la informació, cosa que evitava repeticions innecessàries.

A partir d'una notícia, presumptament apareguda a la premsa, en què es feia esment d'un congrés d'inventors que se celebrava a Alemanya (vegeu l'annex 3), es va encetar la fase introductòria del projecte en la qual es va donar a l'alumnat una sèrie d'indicacions inicials sobre el plantejament general de l'activitat: requeriments i coneixements previs que calien, guies per a l'elaboració d'un treball escrit i aspectes sobre tècniques d'estudi i de feina en equip. Paral·lelament es treballava sobre els continguts, per tal de concretar els coneixements del trimestre anterior aplicables al projecte i l'adequació d'elements gramaticals als tipus de texts tractats.

La primera fase va consistir en la presentació a l'alumnat de les instruccions per a l'elaboració del projecte. Posteriorment, les noies i els nois van fer la tria del tema de l'invent. L'esquema de treball que es va proposar a l'alumnat demanava una sèrie d'informacions prèvies sobre les autores i els autors del treball i sobre les necessitats que havia de cobrir l'invent, acompanyat d'un estudi de mercat i d'una campanya publicitària. Així mateix, se'ls encomanava que redactessin diversos aspectes referits a l'aparell com ara especificacions, instruccions d'ús i solucions a problemes de funcionament, tal com s'indica a l'annex 1. El tema de l'invent va ser triat lliurement pels diferents grups a partir de les idees que sorgien a classe. Amb l'ajut del professor o de la professora es comentaven les diferents propostes i es reflexionava per tal de potenciar l'origi-

nalitat i la imaginació. Entre tots els aparells que finalment es varen desenvolupar citem, a tall de mostra: «La bústia classificadora», «La traductora dels sons de nació a diversos idiomes», «El bolígraf que escriu el dictat», «L'enregistrador de somnis», «La moto sobre coixí d'aire i rail», etc.

A la fase següent ja es va començar a produir el text a partir d'una preparació i una planificació prèvies. La primera textualització que en va sorgir encara quedava lluny de ser la definitiva, ja que el nostre procés d'escriptura inclou tècniques d'autocorrecció i de reescriptura, tècniques que modifiquen aspectes de la producció del text i en motiven d'altres que són avaluables per part del professorat.

L'última fase del projecte va consistir en la presentació del text escrit i en l'exposició oral del treball a la resta de la classe a partir d'un esquema o mapa conceptual que el grup va presentar utilitzant recursos diversos, uns de tradicionals (pissarra, cartells, etc.) i uns altres de més nous (retroprojector). Com que el treball estava organitzat en parts prou diferenciades, aquestes es van presentar escrites en la llengua que les havien treballades, així la textualització definitiva del projecte mantenia cohesió respecte a l'estructura i l'alternança pel que feia a la llengua vehicular de cadascú dels seus apartats. A cada grup classe, cinc dels grups de treball van fer l'exposició oral a la classe de llengua catalana i els altres cinc a la de llengua castellana. En aquesta tercera fase cal destacar l'ús de l'enregistrament en vídeo de les exposicions per tal de treballar nivells de llenguatge i fer adonar l'alumnat de la necessitat d'expressar-se oralment segons la situació comunicativa del moment. L'activitat es va completar amb procediments de l'àrea visual i plàstica, ja que les noies i els nois van acompanyar els

textos descriptius amb dibuixos de l'enginy.

Per avaluar la feina feta per l'alumnat es va tenir en compte tant el treball individual com el que es va realitzar en el grup, segons els procediments que s'expliquen més endavant.

OBJECTIUS DEL PROJECTE

Els objectius didàctics que ens vam proposar feien referència a la capacitat que havia d'aconseguir l'alumnat per:

- Entendre i crear textos no literaris, tant orals com escrits.
- Utilitzar el nivell de llenguatge adequat a diverses situacions comunicatives.
- Organitzar les idees de forma lògica i jeràrquica per tal d'expressar-se correctament.
- Conèixer i habitar-se a aplicar les diferents tècniques d'estudi: usar tècniques de reducció textual tals com resum, subratllat, esquema i mapa conceptual, i adequar el treball a les normes de presentació de textos escrits.
- Utilitzar eines d'ajuda per a la correcció del text, com ara taules d'especificació i correctors ortogràfics.
- Prendre interès pel tema que s'està treballant.
- Estar predisposat a rebre suggeriments i orientacions, i a considerar idees i opinions divergents.
- Organitzar-se dins del grup.

Els continguts que vam treballar des de cada llengua es referien fonamentalment al següent:

- Llengua catalana: Textos instructius i predictius i exposició oral.

Les característiques dels textos, tant els instructius com els predictius, van ser treballades a partir de continguts de tipus gramatical. Per una banda, des del punt de vista microtextual, es va incidir en l'ús de les formes verbals i en la construcció de les perifrasis d'obligació. Per altra banda, l'estructura macrotextual es va treballar a partir dels connectors corresponents a cadascun dels tipus de text.

Per a la preparació de l'exposició oral es va insistir en el domini de l'esquema i el mapa conceptual.

- Llengua castellana: Nivells de llenguatge, elaboració d'un vocabulari i lèxic específic, text conversacional escrit i descripció no literària.

Des d'aquesta llengua es va incidir en els aspectes de l'adequació del registre lingüístic per a textos de tipus formal (l'informe, la carta institucional, etc.), com també en l'elaboració d'inventaris lèxics adequats per a la descripció de situacions i objectes. Des del punt de vista gramatical es va treballar l'adjectivació i els verbs d'estat, ja que tots dos aspectes són necessaris per a la producció de textos descriptius.

ABANS DE COMENÇAR

La seqüència didàctica sobre recerca d'informació que vam realitzar al primer trimestre de curs ens va donar prou elements de partida per al projecte del segon trimestre. Vam considerar que calia recuperar alguns dels continguts treballats amb anterioritat, en tant que els coneixements previs necessaris per a la realització del taller dels invents es trobaven inclosos en aquells. La concreció dels requeriments i coneixements previs va ser la següent:

- Treball amb textos explicatius.
- Capacitat de consulta i de recerca de la informació.

- Aptitud per definir i per crear esquemes i mapes conceptuais.
- Coneixements sobre l'elaboració d'un treball.
- Capacitat de fer citacions bibliogràfiques i d'elaborar una llista bibliogràfica.

Un altre aspecte previ que es va tenir en compte va ser la motivació de l'estudiant. Alhora que les indicacions inicials, es va repartir entre l'alumnat la transcripció d'una suposada notícia que feia referència al X Congrés Internacional d'Invents i Innovacions de Wiesbaden i que donava dades sobre participants, qualitat dels treballs presentats i dates de celebració, com també l'adreça del Consolat d'Alemanya a Barcelona, al qual els grups de treball, com a primera activitat, van escriure una carta per demanar informació. En resposta a la seva petició, les alumnes i els alumnes van rebre un díptic on hi havia les bases de participació en el congrés.

■ DINÀMICA DE LA CLASSE

Destacarem que la dinàmica de la classe es va crear gràcies a una sèrie de recursos que van esdevenir engrescadors per a l'alumnat. A banda de la motivació que va suposar la incertesa sobre la veracitat o no de l'existència del Congrés i la informació prèvia que se'ls oferia, les alumnes i els alumnes van apropar-se a la idea que havien de desenvolupar mitjançant uns exercicis d'entrenament, aportats pel professorat, sobre els diferents tipus de textos que haurien de fer servir. Una de les finalitats de la nostra experiència era el desenvolupament de l'habitud del treball en equip; el nostre interès raïa en què les alumnes i els alumnes còpessin la diferència entre el treball

cooperatiu i el mer repartiment de tasques. I, per últim, l'exposició oral va suposar que les noies i els nois que hi intervingien, amb el seu protagonisme, encoratjaven els propis companys i companyes. Val a dir que, malgrat la coordinació castellà/català, cada grup tenia la seva idiosincràsia, la qual cosa va aportar noves estratègies generades al llarg del procés que també van ser avaluades tot i no haver estat programades en un principi. La coordinació entre les dues llengües ha estat, doncs, també producte de la pròpia dinàmica generada en els grups.

Cal destacar que el professor o la professora només incidia en casos puntuals; la seva funció era, doncs, medidora i va ser l'estudiant el veritable focus de l'activitat, per tant, el projecte s'ha basat en part en el funcionament de la classe. Unes altres activitats que van incidir de manera molt positiva en la dinàmica del grup classe van ser aquelles que es basaven en l'ús d'instruments per treballar l'exposició oral, el vídeo i les transparències, tal com s'explica més avall.

■ SOBRE L'AVALUACIÓ

El desenvolupament del nostre projecte i l'observació a classe ens van permetre destacar els moments principals de l'avaluació formativa:

- Discussió del tema triat per cada grup de treball.
- Correcció del primer text produït per l'alumnat.
- Revisió de les reescriptures successives (presentació del treball, adequació del text, etc.).
- Correcció dels *exercicis d'assaig* sobre tipologia textual.
- Supervisió del treball en equip.
- Funcionament del producte final.

Quant a la avaluació final del taller, remarcarem que va ser coordinada des de les dues llengües i que vam assignar al procés de formació dels alumnes i les alumnes un valor més elevat que el propi coneixement dels conceptes treballats. A cada grup classe se li va assignar un *professor tutor* que va contrastar la valoració dels diferents aspectes de la feina de cada equip per tal d'extreure'n la qualificació. Com a conseqüència d'això, vam tenir presents els aspectes següents:

- El procés d'aprenentatge s'avaluà mitjançant la valoració individual de l'exposició oral i el seguiment del treball diari, tant del fet a l'aula com del fet a casa, i mitjançant la valoració del grup quant a l'organització i a l'estratègia de l'exposició oral i quant al text escrit definitiu (parts del treball, adequació del text, etc.), en funció de les observacions que va fer cada professor o professora.
- L'interès i la participació es van avaluar mitjançant l'autoexigència i la responsabilitat de l'escolar en la preparació i/o l'elaboració de les activitats (portar a classe el material necessari per al seu desenvolupament, presentació del treball segons les instruccions donades al dossier de tècniques d'estudi, etc.) i mitjançant la seva participació a les sessions de classe i al treball en equip.
- L'actitud es va avaluar mitjançant el comportament de l'estudiant dins de l'aula i dins del grup de treball, l'atenció a les explicacions i a les orientacions del professorat i el respecte als altres companys i companyes del grup de treball i del grup classe.

PROCEDIMENTS I ESTRATÈGIES TREBALLADES

Per tal d'assolir els objectius que s'han exposat anteriorment, es van posar a disposició de l'alumnat diverses estratègies macrolingüístiques i es van treballar alguns procediments de manera que fossin útils per a unes altres situacions comunicatives, tant si eren de la seva vida acadèmica com de la seva vida quotidiana.

Aquestes eines es van escollir amb la intenció de donar resposta a unes necessitats comunicatives concretes amb què es trobaven els alumnes i les alumnes en l'elaboració del treball. Per una banda, els ajudaven a augmentar la seva capacitat de produir missatges orals i escrits i, per una altra, els ajudaven a auto-regular i a prendre consciència de la coherència i la cohesió del text produït.

En el primer grup s'hi inclouen:

- *Tècniques de reducció* (resum, subratllat, esquemes i mapes conceptuals) i *de planificació de textos* (guions i mapes conceptuals). Aquests procediments es van introduir, des de les dues llengües, durant el trimestre anterior a l'elaboració del «Projecte dels invents». D'aquesta manera van adquirir la màxima utilitat per als alumnes i les alumnes quan es van trobar davant d'una situació comunicativa en la qual aquestes eines els resultaven imprescindibles.

- *Estratègies per a l'escriptura i la reescriptura* (model d'A. Camps)²: L'alumnat està força acostumat a produir textos definitius en la primera versió. El treball de revisió i reconstrucció dels textos va plantejar problemes conceptuals a l'estudiant perquè reconegués les seves errades de

coherència textual. La mediació del professor o de la professora no garantia que la noia o el noi prenguéss consciència de les pròpies errades, si abans no es concretaven conceptes com «adequació a l'àmbit comunicatiu», «registre lingüístic» o «relació emissor-receptor» (vegeu l'annex 2).

- *Estratègies per a la identificació dels elements de cada tipus de text*³, en concret dels següents: text descriptiu no literari, instructiu, predictiu, conversacional escrit formal (correspondència adreçada a institucions, instància, telegrama).

En el segon grup s'hi inclouen:

- *La taula d'especificacions*⁴: Representa una bona eina per concretar amb l'alumnat els elements que cal tenir en compte en l'elaboració dels textos, tant pel que fa a les característiques de les diferents tipologies, com als elements formals de qualsevol text.

- *La correcció del text oral*⁵: A partir del text transcrit d'algunes de les exposicions, s'evidenciaven les característiques del text no formal enfront del text formal. Aquest treball permeté, en primer lloc, de prendre consciència de la inadequació al registre lingüístic adient en l'exposició formal. En segon lloc, estimulà els alumnes i les alumnes a adoptar actituds de reparació del text, tant des del punt de vista de la seva coherència (per la informació que transmetien), com des del punt de vista de la cohesió interna (connectors textuais, ordenació sintàctica, precisió del lèxic emprat, etc.). Tal com es mostra a l'annex 4, es féu un treball de reconstrucció del text oral. Després d'una reflexió individual sobre la correcció del discurs transcrit, es féu una posada en comú amb tot el grup classe i s'arribà a l'elaboració d'un text estàndard definitiu.

Com un suport en l'aprenentatge i l'ús d'aquestes estratègies, es va treballar amb instruments i recursos basats en l'aplicació de les noves tecnologies a l'ensenyament de la llengua, les quals van facilitar la tasca a l'hora d'elaborar el text (tant oral com escrit). L'ús d'aquests instruments va comportar diversos avantatges: d'una banda, esdevingueren elements motivadors i atencionals i, d'una altra, serviren per crear dinàmiques de treball que afavorien la reescriptura i la reflexió sobre el text escrit i oral. Entre els que vam utilitzar destaquen:

- *El processador de text*: que permeté de crear la dinàmica de reescriptura i correcció, sense que representés una tasca esgotadora per a l'alumnat i per al professor o la professora. A la pràctica, cadascú tenia un fitxer a l'ordinador que anava refent en funció de les indicacions que se li feien en la correcció. Al següent lliurament del text, el professorat només considerava les modificacions de la darrera versió.

- *El corrector ortogràfic*: Ateses les característiques de correcció d'aquest tipus d'instrument, cada estudiant es veia en l'obligació de cercar fonts gramaticals i lèxiques davant de les indicacions del corrector ortogràfic. Més encara quan aquest, sovint, indica possibles incorreccions on no n'hi ha.

- *El retroprojector*: El treball sobre els mapes conceptuals tingué una conccreació molt motivadora amb l'ús del retroprojector durant les exposicions orals que efectuaren cada membre dels grups. Per una banda, l'ús d'aquest aparell permeté de desenvolupar l'exposició oral de cada invent d'una forma organitzada i estructurada. Per un altre costat, ajudà a focalitzar la informació en un punt concret de

l'aula on un alumne o una alumna aplegava el protagonisme del moment. Així, doncs, aquest aparell funcionà com un element regulador de la dinàmica de la sessió d'exposicions orals.

• *La càmera de vídeo*: Fou utilitzada per captar les exposicions de l'alumnat. Posteriorment, aquest enregistrament permeté de dur a terme la reflexió sobre algunes de les exposicions. L'anàlisi del registre lingüístic, l'adequació a l'àmbit d'ús, l'ordre de les idees exposades, la correcció gramatical foren possibles gràcies al fet que el mitjà vídeo permet manejar fàcilment el text oral en el temps.

VALORACIÓ DEL PROJECTE I CONCLUSIONS

De tot el que hem explicat anteriorment es desprèn que aquesta experiència ens ha aportat diversos avantatges, tant pel que fa a la tasca com a professors educadors, com pel que representa per a l'alumnat.

La innovació més important per nosaltres no és la d'haver dissenyat una experiència més o menys motivadora per a l'ensenyament de la llengua, sinó la d'haver aconseguit una col·laboració entre el professorat de català i el de castellà, la qual cosa ens ha permès de treballar, d'una manera unitària i conjunta, algunes de les estratègies de què disposa tota llengua i que permet augmentar la competència comunicativa dels seus usuaris i usuàries.

Aquesta col·laboració ja s'havia donat en altres moments (en cursos passats) de forma puntual. Malgrat l'esforç, però, en quedava la sensació que tot plegat no

contribuïa gaire a reduir la dispersió de continguts, programats atenent objectius diferents. L'experiència que hem presentat ha sorgit a partir d'un canvi d'enfocament. L'acord previ per a tot aquest disseny se centra en objectius comuns de les dues llengües (encarats més cap a promoure la competència comunicativa del nostre alumnat que no pas a destriar els trets gramaticals diferenciadors que separen les dues llengües). Aquest plantejament ha permès de preparar el projecte de treball esmentat. Un cop definits els objectius i el producte final comuns, ha desaparegut aquella sensació de dispersió ja experimentada.

En un altre sentit, l'alumnat estava aconstat a estudiar, memoritzar i aprendre en funció d'uns continguts delimitats dins de cada matèria, però no connectats entre elles. Això també a llengua. Poques vegades, els alumnes i les alumnes, tenen la percepció que estan estudiant estratègies lingüístiques aplicables immediatament a la necessitat de comprendre i expressar-se en altres àrees del coneixement. En el nostre cas, aquest enfocament instrumental de la llengua es deixà clar des del primer dia i des de totes dues llengües, cosa que potencià en les noies i els nois un canvi en els hàbits de treball de totes les àrees. Aquest nou valor que assignaven als procediments de llengua el feien palès amb la presentació d'esquemes i resums de textos d'altres matèries al professor o la professora de llengua, a fi d'assegurar-se que havien copsat el contingut essencial d'allò que havien d'estudiar. La nostra valoració sobre aquest nou enfocament en l'ensenyament de la llengua és àmpliament positiva, i l'aprenentatge que du a terme l'alumnat és altament gratificant pel fet que responen força bé al treball textual. No cal dir que en cap cas

ho considerem d'un nivell més baix que el que es pot donar en l'ensenyament de la llengua des d'un punt de vista tradicional i/o estrictament lingüístic.

Tot plegat ha comportat que, des del Departament de Llengua de l'Institut, es veiés l'experiència com una nova manera de treballar, com una opció que podria abraçar diversos nivells, si no tots. A partir d'aquesta experiència, des de l'àrea s'ha vist la necessitat de programar el cicle complet (actualment, 1r i 2n de BUP; d'aquí a poc temps, 3r i 4t d'ESO). Aquesta decisió també implica que el professorat de l'àrea segueixi l'alumnat al llarg del cicle, a fi de donar més coherència a la programació un cop es coneixen les noies i els nois a fons.

Pensem que hem assentat una base per tal de conjuntar l'àrea i que hem obert un camí per fer possible aquesta col·laboració. L'important, després de tot, no era només fer una experiència isolada, sinó que els resultats que se n'extraguessin es poguessin extrapolar al funcionament normal i habitual del departament de llengua. No era imprescindible tenir un èxit de planificació absolut en l'experiència, perquè encara hi ha molts impediments estructurals i de preparació del professorat i de l'alumnat que no permeten d'assolir-lo plenament. El que era certament important era de demostrar-nos que aquesta col·laboració havia de proporcionar-nos molts més avantatges que inconvenients i que per al nostre alumnat representava una manera de treballar i d'entendre la llengua molt més coherent.

Notes

1. Es pot consultar a Castellà (1992) allò que es refereix a diferents enfocaments de l'estudi del llenguatge. Sobre la llengua com a comunicació, diu a la pàgina 31: «[...] existeix una altra lingüística, o *lingüístiques*, que conceben

la llengua indistricablement lligada a les condicions de producció i recepció. Es tracta d'una visió comunicativa, més contextual que ideal, més funcional que formal i més textual que oracional».

2. Adaptació de l'esquema sobre el procés de realització d'una producció escrita publicat a A. Camps (1994), p. 7-20.

3. Diversos articles: Castellà (1992), p. 230-235; Cassany i altres (1993), p. 328-330; Cuenca (1992), p. 120-121.

4. Taules d'especificacions adaptades de la publicada a Santamaria (1992), p. 33-38.

5. A partir de les indicacions que donen Cassany i altres (1993), p. 123-124 i 171-172. També es tingueren en compte els apunts sobre el registre col·loquial oral que es troben a Coromina (1984), p. 9-18.

Referències bibliogràfiques

CAMPS, A.: «Projectes de llengua entre la teoria i la pràctica». *Articles de didàctica de la llengua i de la literatura*, núm. 2. Barcelona, octubre de 1994, p. 7-20.

CASSANY, D. i altres: *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó, 1993.

CASTELLÀ, J. M.: *De la frase al text. Teories de l'ús lingüístic*. Barcelona: Empúries, 1992.

COROMINA, E.: *Pràctiques d'expressió i comunicació*. Vic: Eumo, 1984, p. 9-18.

CUENCA, M. J.: *Teories gramaticals i ensenyament de les llengües*. València: Tàndem, 1992.

SANTAMARIA, J.: «Escribir textos argumentativos: una secuencia didáctica». *Aula de innovación educativa*, núm. 2. Barcelona, maig de 1992, p. 33-38.

Referència dels autors i de l'autora

Francesc Alamon i Queralt, professor de llengua catalana de l'I.B. Manuel de Montsuar i formador del Departament d'Ensenyament a l'àrea de llengua. I. B. Manuel de Montsuar. Partida Montcada, 22. 25196 Lleida. Tel. (93) 23 35 56.

Línies de treball: Experimentació en l'ensenyament

ment de la llengua i aplicació de les noves tecnologies a l'àrea de llengua.

Xavier Bademunt i López, professor de llengua catalana de l'I.B. Manuel de Montsuar. I. B. Manuel de Montsuar. Partida Montcada, 22. 25196 Lleida. Tel. (93) 23 35 56.

Línia de treball: Experimentació en l'ensenyament de la llengua.

Teresa Garcia i Piqué, professora de llengua castellana de l'I.B. Manuel de Montsuar i formadora de l'ICE de la UdL a l'àrea de llengua. I. B. Manuel de Montsuar. Partida Montcada, 22. 25196 Lleida. Tel. (93) 23 35 56.

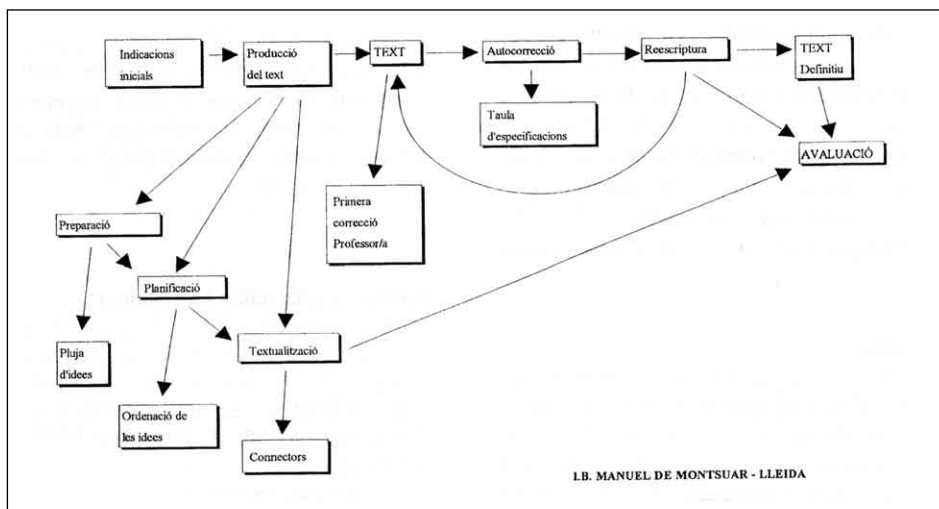
Línies de treball: L'acció tutorial i experimentació en l'ensenyament de la llengua.

Annex 1

Esquema del treball

1. Presentació del grup de treball.
2. Justificació: informe de necessitats.
3. Possibles usuaris (estudi de mercat).
Cal pensar aquí en la possible campanya publicitària.
4. Descripció de l'aparell (pot anar acompanyat d'un dibuix, un esbós, un esquema, etc.):
 - 4.1. Forma de l'aparell.
 - 4.2. Parts de l'aparell (pot acompanyar-se d'un esbós amb l'enumeració de les parts).
 - 4.3. Característiques:
 - 4.3.1. Materials amb què està construït.
 - 4.3.2. Diferents components de l'aparell.
 - 4.3.3. Dimensions, pes, etc.
 - 4.3.4. Especificacions tècniques: tensió, carburant, etc.
5. Instruccions d'ús:
 - 5.1. Passos que cal seguir.
 - 5.2. Advertiments («Compte amb...»).
 - 5.3. Condicions de funcionament i manteniment.
 6. Predicció de problemes i solucions («Què cal fer en cas de...»).
 7. Campanya publicitària:
 - 7.1. Fer l'anunci.
 - 7.2. Mitjans de difusió.
 8. Vocabulari i lèxic específic.
 9. Bibliografia de suport.

Annex 2. El procés d'escriptura

I.B. MANUEL DE MONTSUAR - LLEIDA

Annex 3

X CONGRESO INTERNACIONAL

1995

DE INVENTOS E INNOVACIONES

Bases de participación

1ª Podrán participar todos los ciudadanos de la C.E. que acrediten su nacionalidad como tales.

2ª El trabajo, que será inédito, se presentará mecanografiado y según las normas de presentación de trabajos.

3ª El esquema del trabajo deberá ser el siguiente:

- Presentación-justificación.
- Descripción.
- Instrucción.
- Predicción.
- Campaña publicitaria.
- Vocabulario.

4ª El proyecto podrá ir acompañado de un diseño gráfico.

5ª El plazo de presentación finalizará el día 27 de marzo de 1995.

X CONGRESO INTERNACIONAL

1995

DE INVENTOS E INNOVACIONES

6ª Se valorarán los siguientes aspectos:

- Trabajo en equipo.
- Presentación y corrección de los textos
- Textos pre-definitivos de realización individual.
- Esquema de trabajo.
- Exposiciones orales.

7ª El jurado evaluador estará formado por:

- Un técnico especialista.
- Un/a filólogo/a.
- Un/a publicista.
- Un técnico en diseño industrial.
- Un/a secretario/a.

8ª Durante la semana del 2 al 6 de abril, la organización del Congreso establecerá el orden de las intervenciones entre todas las memorias inscritas y aceptadas.

I. B. Manuel de Montsuar. Lleida

... Tot invent va precedir d'un inventor o inventores, de moltes hores al seu darrera i
 fressa i no calia alguna raó. Eeeee, o sigui, nosaltres som quatre. Eeeee, quatre alumnes del l'Institut de
 Batxillerat Manuel de Montsuar. La raó que va inventar va ser, doncs, que es va celebrar
 el desè Congrés d'in... d'inventors a Wiesbaden ("Alemanya"), i al ser això ens va motivar
 a fer nostre invent ^{desenvolupar el nostre projecte} ^{que volem presentar} ^{que hem construït}
 Mmmmm... l'invent és una màquina d'enregistrar somnis. Li diem FABA-4, que no és res
 més que la principal lletra dels nostre cognoms, i el quatre és perquè som quatre. en?

Connectar → A continuació:

Mmmmm... Informe de necessitats: Eeeee, el motiu que vam fer va ser per aclarir els
 dubtes iiii també per agafar una mica el significat dels somnis que no sabem ben bé.
 Això pot ajudar a la Medicina i a la Psicologia... en qui?

També el podem fer servir per endevinar el futur i per predir mmmmm estats d'ànim
decaigut i totes aquestes coses. ^{decaïments} ^{de pressions}

Funcionament
 Eeeee, te... la FABA-4 funciona; primer enregistrem el son, les imatges i la fase REM. I
 després, quan ja tenim tot això, agafem i fem un estudi de ... un estudi posterior dels
 somnis. → com és fa? ^{qui?}

Mmmmm, ¿amb això, què volem conseguit? Intentar que els problemes psicològics i
 traumes saber d'on venen. → desordre simbòlic

Mmmmm, la ubicació seria per als hospitals, centres mèdics i, més tard, a les cases.
 Més tard, a les cases? ^{per què més tard?}

Possibles usuaris: La utilització seria de 10 a 70 anys, això si es passessi de l'edat no
 tindria cap cap inconvenient, ja que mmmmm tothom pot somiar. Bé, sol té dos petits
 inconvenients que són les ventoses i els cables, que podrien molestar amb algú. → quan, qui és algú?

per estirar?

per alta tensió